

Cekos In Ekspert

Na osnovu člana 9. stav 6. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom ("Službeni glasnik RS", broj 36/09),

Ministar ekonomije i regionalnog razvoja, ministar zdravlja i ministar rada i socijalne politike, sporazumno donose,

**PRAVILNIK
O BLIŽEM NAČINU, TROŠKOVIMA I KRITERIJUMIMA ZA
PROCENU RADNE SPOSOBNOSTI I MOGUĆNOSTI ZAPOSLENJA
ILI ODRŽANJA ZAPOSLENJA OSOBA SA INVALIDITETOM**

(Sl. glasnik RS br. 36/10 , 97/13)

**Prečišćen tekst zaključno sa izmenama iz Sl. gl. RS br. 97/13 koje su u
primeni od 01/01/2014
(izmene u čl.: 18).**

1. Predmet pravilnika

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuju se bliži način, troškovi i kriterijumi za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja osoba sa invaliditetom.

2. Način procene radne sposobnosti

Član 2.

Procena radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja vrši se na način kojim se obezbeđuje poštovanje ličnosti i dostojanstva, kao i zaštita podataka o ličnosti, u svim fazama postupka.

Član 3.

(1) Zahtev za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja podnosi se nadležnoj organizacionoj jedinici Nacionalne službe za zapošljavanje (u daljem tekstu: Nacionalna služba) prema prebivalištu lica koje podnosi zahtev.

(2) Zahtev za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja sadrži podatke o:

1) organizaciji koja prima zahtev;

2) broju, datumu i mestu prijema zahteva;

3) podnosiocu zahteva (ime, ime jednog roditelja i prezime, adresa i prebivalište, JMBG, broj lične karte, status osobe sa invaliditetom, radni odnos, naziv i sedište poslodavca kod koga je u radnom odnosu, vrstu poslova koje obavlja, zanimanje, kontakt telefon);

4) priložima.

(3) Sadržina i izgled Zahteva za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja (Obrazac 1) odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

(4) Izuzetno, zahtev za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja podnosi lice uz zahtev za ostvarivanje prava na invalidsku penziju nadležnoj filijali Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: Republički fond), u skladu sa odredbama statuta Republičkog fonda.

(5) Ukoliko lice iz stava 4. ovog člana ne ostvari prava u skladu sa propisima iz penzijskog i invalidskog osiguranja zahtev sa pratećom dokumentacijom se razmatra kao zahtev podnet u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 4.

(1) Ocenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja vrši komisija organa veštačenja Republičkog fonda u skladu sa Pravilnikom o obrazovanju i načinu rada organa veštačenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 59/08 i 75/08 - u daljem tekstu: Pravilnik) i ovim pravilnikom.

(2) Komisiju organa veštačenja čine: lekar veštak odgovarajuće ili srodne specijalnosti u odnosu na ocenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja imajući u vidu osnovnu bolest i oštećenje lica čije se sposobnosti procenjuju koga obezbeđuje Republički fond i stručnjaci drugih odgovarajućih oblasti, na osnovu kojih se sagledavaju kriterijumi utvrđeni zakonom, odnosno socijalni i drugi kriterijumi potrebni za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja.

(3) Stručnjaci drugih odgovarajućih oblasti iz stava 2. ovog člana jesu socijalni radnik, specijalni edukator-defektolog ili drugo stručno lice koga predlaže

Nacionalna služba, psiholog koji se bavi kliničkom dijagnostikom koga predlažu domovi zdravlja, zavodi za medicinu rada ili Institut za medicinu rada Srbije "Dr Dragomir Karajović" i specijalista medicine rada koga predlažu službe medicine rada domova zdravlja, zavodi za medicinu rada i Institut za medicinu rada Srbije "Dr Dragomir Karajović".

(4) Lekar veštak odgovarajuće ili srodne specijalnosti u odnosu na osnovnu bolest ili oštećenje lica čije se sposobnosti procenjuju jeste predsednik komisije organa veštačenja.

(5) Komisiju organa veštačenja obrazuje Republički fond.

(6) Ocena radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja vrši se u prostorijama Nacionalne službe.

Član 5.

(1) Radi ocene radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja, uz zahtev za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja dostavlja se odgovarajuća medicinska i druga neophodna dokumentacija.

(2) Medicinsku dokumentaciju čini:

1) predlog za utvrđivanje invalidnosti (Obrazac 1 - utvrđen Pravilnikom) popunjen od strane izabranog lekara;

2) otpusne liste sa podacima o nalazima i izvršenim pregledima;

3) postojeći specijalistički nalazi odgovarajućih specijalnosti sa opisanim anatomskim i funkcionalnim promenama utvrđenim prilikom pregleda, ne stariji od 6 meseci, na propisanim obrascima;

4) dijagnostički testovi;

5) laboratorijski nalazi;

6) nalaz psihologa, odnosno zaključak koji obuhvata ocenu mentalnih sposobnosti, ličnosti i ponašanja pojedinca.

(3) Medicinska dokumentacija u slučaju veštačenja profesionalnih bolesti i procene trajnih posledica prouzrokovanih povredama na radu obuhvata i ekspertizu zavoda za medicinu rada, Instituta za medicinu rada Srbije "Dr

Dragomir Karajović", odnosno zavoda za zdravstvenu zaštitu radnika ukoliko ispunjavaju uslove za obavljanje tražene ekspertize.

(4) Medicinska dokumentacija podnosi se u originalu ili overenoj fotokopiji.

Član 6.

(1) Drugu neophodnu dokumentaciju potrebnu za ocenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja čini socijalna anketa i isprave o ostvarivanju pojedinih prava i statusu lica, i to: uverenje o ostvarivanju prava po osnovu socijalne zaštite, rešenje/dokaz o statusu osobe sa invaliditetom, dokaz o stručnoj spremi ili radnom iskustvu i za zaposlena lica opis posla koji lice obavlja, kao i predlog poslova koje bi lice moglo da obavlja kod poslodavca.

(2) Pored dokumentacije iz stava 1. ovog člana uz zahtev se dostavlja i dokaz o izmirenju troškova procene radne sposobnosti i drugi dokazi koji mogu biti od uticaja na ocenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja.

(3) Socijalna anketa sadrži:

1) naziv organizacije u kojoj se popunjava anketa, broj i datum;

2) osnovne podatke o licu;

3) obrazovanje;

4) bračno i porodično stanje;

5) prihode;

6) stanovanje;

7) odnos sa okruženjem;

8) samostalnost i funkcionalni status;

9) socijalnu procenu koja obuhvata prethodnu procenu potrebe za sprovođenjem profesionalne rehabilitacije;

10) zaključke i preporuke;

11) potpis socijalnog radnika/savetnika za zapošljavanje;

12) potpis lica.

(4) Sadržina i izgled Socijalne ankete (Obrazac 2) odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

(5) Socijalnu anketu popunjava stručni radnik Nacionalne službe.

(6) Isprave o ostvarivanju pojedinih prava i statusu lica dostavljaju se na zahtev radnika Nacionalne službe.

Član 7.

(1) Razvrstavanje i grupisanje zahteva za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja sa kompletnom dokumentacijom vrši lekar veštak organa veštačenja, po osnovu osnovne bolesti ili oštećenja lica.

(2) U roku od 15 dana od dana razvrstavanja i grupisanja iz stava 1. ovog člana Nacionalna služba zakazuje komisiju organa veštačenja i u skladu sa izvršenim razvrstavanjem i grupisanjem zahteva dostavlja podnosiocu zahteva pisano obaveštenje koje sadrži mesto i vreme održavanja ocene radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja.

(3) Nacionalna služba i Republički fond dokumentaciju za utvrđivanje radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja mogu da razmenjuju i elektronskim putem, radi omogućavanja lakše i brže komunikacije.

Član 8.

(1) Komisija organa veštačenja sačinjava nalaz, mišljenje i ocenu u pogledu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja.

(2) Nalaz, mišljenje i ocena radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja sadrži:

1) organizaciju, broj, datum i mesto;

2) lične podatke;

3) anamnestičke podatke;

- 4) fizikalni nalaz;
 - 5) nalaze specijalističkih pregleda;
 - 6) medicinsku dokumentaciju na kojoj se zasniva ocena radne sposobnosti;
 - 7) dijagnozu i šifru;
 - 8) zaključak i epikrizu;
 - 9) ocenu radne sposobnosti;
 - 10) predlog poslova koje lice može da obavlja;
 - 11) predlog mera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, odnosno primerene oblasti rada ili osposobljavanja u koje lice može da bude uključeno ili primenu potrebnih tehničkih i tehnoloških pomagala ili službe podrške;
 - 12) potpis predsednika i članova komisije i mesto pečata.
- (3) Sadržina i izgled Nalaza, mišljenja i ocene (Obrazac 3) odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 9.

Rešenje o proceni radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja donosi Nacionalna služba na osnovu nalaza, mišljenja i ocene komisije organa veštačenja Republičkog fonda.

Član 10.

Lice u postupku može izjaviti žalbu na rešenje o procenjenoj radnoj sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja.

3. Kriterijumi za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja

Član 11.

Ocena radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja vrši se sagledavanjem medicinskih, socijalnih i drugih kriterijuma kojima se utvrđuju sposobnosti osobe sa invaliditetom u cilju uključivanja na tržište rada i obavljanja konkretnih poslova samostalno ili uz službe podrške.

Član 12.

U postupku ocene radne sposobnosti primenjuje se ocena telesnih funkcija i stepen oštećenja tih funkcija kao i ocena socijalnih, psiholoških i drugih faktora koji utiču na radnu sposobnost i mogućnost zaposlenja ili održanja zaposlenja u skladu sa principima definisanim Međunarodnom klasifikacijom funkcionisanja, invaliditeta i zdravlja.

Član 13.

Medicinski kriterijumi obuhvataju sagledavanje posledica telesnog, senzornog, mentalnog ili duševnog oštećenja ili bolesti koje se ne mogu otkloniti lečenjem ili medicinskom rehabilitacijom.

Član 14.

Socijalni kriterijumi obuhvataju osnovne podatke o licu, obrazovanje, bračno i porodično stanje, prihode, stanovanje, odnos sa okruženjem, samostalnost i funkcionalni status i socijalnu procenu koja obuhvata prethodnu procenu potrebe za sprovođenjem profesionalne rehabilitacije i ponudu poslova na konkretnom tržištu rada.

Član 15.

Drugi kriterijumi na osnovu kojih se vrši procena radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja obuhvataju sagledavanje psihološkog stanja pojedinca i ocenu mentalnih sposobnosti, ličnosti i ponašanja i dr.

Član 16.

Na osnovu sagledavanja sveukupnog stanja pojedinca i stanja na tržištu rada organ veštačenja vrši ocenu bolesti i oštećenja od uticaja na radnu sposobnost i mogućnost zaposlenja ili održanja zaposlenja na osnovu sledeće skale:

- 1) 0. stepen - ako ne postoje teškoće i prepreke u radu, odnosno ukoliko su zanemarljive i ne utiču na radnu sposobnost;
- 2) 1. stepen - ako su teškoće i prepreke male i utiču na radnu sposobnost u odnosu na zanimanje ili poslove koje lice može da obavlja a omogućavaju zapošljavanje pod opštim uslovima;

3) 2. stepen - ako su teškoće i prepreke umerene, odnosno znatne u odnosu na zanimanje ili poslove koje lice može da obavlja a omogućavaju zapošljavanje pod posebnim uslovima;

4) 3. stepen - ako su teškoće i prepreke potpune ili višestruke, odnosno lice se ne može zaposliti ili održati zaposlenje ni pod opštim ni pod posebnim uslovima, odnosno čiji je radni učinak manji od jedne trećine radnog učinka zaposlenog na uobičajenom radnom mestu, bez obzira na zanimanje ili poslove.

4. Troškovi procene radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja

Član 17.

(1) Troškove procene radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja nezaposlenog lica i lica zaposlenog u preduzeću za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom snosi Nacionalna služba.

(2) Troškove procene radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja zaposlenog lica snosi lice koje je zahtev podnelo, a može ih snositi i poslodavac kod koga je lice u radnom odnosu u momentu podnošenja zahteva, uplatom na podračun nadležne filijale Nacionalne službe.

(3) Dokaz o izmirenju troškova procene radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja za lice iz člana 3. stav 4. ovog pravilnika dostavlja se najkasnije do dana vršenja ocene radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja.

Član 18.

(1) Visina troškova veštačenja procene radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja iznosi 8.350,00 dinara - u slučaju da se veštačenje vrši u postupku pred prvostepenom i drugostepenom komisijom organa veštačenja, s tim što troškovi veštačenja u postupku pred prvostepenom komisijom iznose 4.700,00 dinara, a troškovi veštačenja u postupku pred drugostepenom komisijom iznose 3.650,00 dinara.

(2) Deo sredstava ostvarenih na ime troškova procene radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja i održanja zaposlenja koristi se za rad komisije organa veštačenja.

Član 19.

Nacionalna služba i Republički fond sporazumno utvrđuju oblike saradnje, način rada i druga pitanja od značaja za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja.

Član 20.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

© Cekos In, Beograd, www.ce